

95

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

HOITI-TOITI

de A. BELEAEV

EDITATA
DE REVISTA
ȘTIINȚA
TEHNICĂ

Material pentru o biografie adunat de

A. BELEAEV

HOITI-TOITI

SAU

Invențiile miraculoase
ale profesorului Wagner

(Din volumul „Însula corăbiilor pierdute“)

Colecția „Povestiri științifico-fantastice“

95

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv, critice cu privire la acest roman și la prezentarea lui grafică.

Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantastice” a revistei „Știință și tehnică” Casa Scintei, Piața I. V. Stalin nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE INAPOIAZĂ

MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIAȚE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAȚIE

Coperta desen: D. IONESCU

I. UN ARTIST NEOBIȘNUIT

Uriașul circ berlinez Busch era tixit de lume. Prin galeriile largi, chelnerii, aducînd bere, alunecau fără zgomot ca niște uriașe păsări de noapte. Cămile cu capacele ridicate, pe care le întindeau însetații, erau înlocuite cu altele pline, puse de-a dreptul pe jos, în graba de a răspunde la chemarea altor spectatori tot atît de nerăbdători. Matroane corpolente, însoțite de fete de măritat, desfăceau pachete învelite în hîrtie lucioasă, scoteau tartinele și, în grabă, fără a-și lua ochii de pe arenă, devorau cîrnați în sînge și crenvurști.

Spre onoarea spectatorilor, trebuie să spunem totuși că nici fahirul ce-și chinuia trupul și nici înghițitorul de broaște nu erau cauza acestui uriaș aflux de spectatori. Toată lumea aștepta nerăbdătoare sfîrșitul primei părți a programului și antractul, după care urma numărul lui Hoiti-Toiti. Despre el se spuneau adevărate minuni, se scriau articole, iar oamenii de știință arătau cel mai neașteptat interes. Era în același timp o enigmă, favoritul tuturor și atracția seriei. De cînd apăruse la circ, lingă casa de bilete se atîrna în fiecare zi anunțul: „Nu mai sînt bilete!“ De altfel, el reușise să atragă la circ oameni care pînă atunci nu mai fuseseră niciodată pe acolo. E adevărat că galeria și amfiteatrul erau ocupate de spectatorii obișnuiei ai circului: funcționari și muncitori cu neveste și copii, negustori și vînzători din magazine. În loji, însă, și în primele rînduri de la parter puteau fi văzuți bătrîni cu părul cîrunt, cu figuri serioase, ba chiar încrunțate, îmbrăcați în paltoane și pardesie întrucitivă demodate. Printre spectatorii din primele rînduri se aflau și tineri, dar și aceștia erau la fel de serioși și tăcuți. Ei nu mestecau tartine și nici nu beau bere, ci, izolați ca o căstă de brahmani, stăteau nemișcați, așteptînd partea a doua a programului și apariția lui Hoiti-Toiti, pentru care veniseră aici.

În antract toată lumea nu a vorbit decît despre Hoiti-Toiti, care urma să apară imediat după pauză. Oamenii de știință din primele

rînduri începură să se înviioreze. În slirșit, sosi și momentul atit de mult așteptat. Fanfara răsună, toți oamenii circului, îmbrăcați în livrele roșii, brodate cu aur, se înșirură pe un singur rînd, cortina de la intrare se dădu larg la o parte, și, în aplauzele publicului, își făcu apariția Hoiti-Toiti. Era un elefant uriaș, pe cap cu o beretă brodată cu fir de aur, cu șnururi și ciucuri. Insoțit de dresor, un omuleț în frac, Hoiti-Toiti făcu înconjurul arenei, salutînd în dreapta și în stînga. După aceea trecu în mijlocul arenei și se opri.

— E un elefant african, șopti un profesor cu părul cărunt colegului său.

— Elefanții indieni îmi plac mai mult. Au trupurile mai rotunjite și par mai civilizați, dacă mă pot exprima astfel. Elefanții africani au formele mai grosolane, mai colțuroase. Cînd un asemenea elefant întinde trompa, seamănă cu o pasăre de pradă.

Omulețul în frac de lingă elefant tuși de cîteva ori pentru a-și drege glasul și începu să vorbească :

— Stimate doamne și stimați domni ! Am onoarea să vă prezint pe celebrul elefant Hoiti-Toiti. Are corpul lung de 4 metri și jumătate, iar înălțimea lui este de 3 metri și jumătate. De la capătul trompei pînă la capătul cozii măsoară 9 metri..

Hoiti-Toiti ridică brusc trompa și începu să o agite în fața omului în frac.

— Pardon, am greșit, spuse dresorul. Trompa este lungă de 2 m, iar coada de aproape 1 metru și jumătate. Prin urmare de la vîrfurile trompei pînă la capătul cozii, el măsoară 7 m și 90 cm, Mănincă în fiecare zi 375 kg de legume și bea 16 găleți de apă.

— Elefantul socotește mai bine decît omul ! se auzi o voce din sală.

— Ați văzut ? Elefantul l-a îndreptat pe dresor cînd acesta a greșit la socoteală ! spuse profesorul de zoologie colegului său.

— O simplă coincidență, răspunse acesta.

— Hoiti-Toiti, continuă dresorul, este cel mai genial dintre toate animalele. El înțelege limba germană... Nu e așa că înțelege, Hoiti ? se întoarse el către elefant.

Elefantul dădu din cap cu multă importanță, în semn de aprobare. Publicul izbucni în apaluze.

— Trucuri ! spuse profesorul Schmidt.

— Veți vedea ce urmează, replică Stolz.

— Hoiti-Toiti știe să socotească și să distingă cifrele..

— Destul cu explicațiile ! Treceți la fapte ! strigă cineva de la galerie.

— Pentru a preveni orice neînțelegeri, continuaă impasibil omul în frac, rog să coboare în arenă cițiva martori, care să poată atesta că nu folosim nici un fel de trucuri.

Schmidt și Stolz se priviră unul pe altul și coboriră în arenă.

Și iată că Hoiti-Toiti începu să-și arate uluitoarele sale aptitudini. În fața lui s-au adus bucăți mari pătrate de carton pe care fuseseră desenate cifre, iar el aduna, înmulțea și împărțea, scoțind din mormanul de cartoane cifrele ce indicau rezultatul calculelor sale. De la numere cu o cifră se trecu la numere cu două cifre și, în sfârșit, cu trei cifre. Elefantul rezolva problemele fără greșeață.

— Ei, ce spuneți de asta? întrebă Stolz.

— Aș vrea să văd ce înțelege el din cifre, nu se lăsă Schmidt. Scoțind ceasul din buzunar, el îl ridică în sus și îl întrebă pe elefant:

— N-ai putea să ne spui, Hoiti-Toiti, cit e ceasul acum?

Cu o mișcare bruscă a trompei, elefantul smulse ceasul din mîna lui Schmidt și-l duse la ochi, după care îl înapoie proprietarului fisticit, și întocmi din bucățile de carton următorul răspuns:

„Zece și două zeci și cinci“.

Schmidt se uită la ceas și ridică din umeri perplex; elefantul indicase exact ora.

Numărul următor îl constituiau exercițiile de citire. Dresorul așezase în fața elefantului tablouri mari pe care se puteau vedea diferite animale sălbatic. Pe alte bucăți de carton erau scrise numele lor: „elefant“, „mămuță“, „leu“. Elefantului i se arăta un animal sălbatic, iar el arăta cu trompa cartonul pe care era scris denumirea lui. Nici de data aceasta nu greși nici o singură dată. Schmidt încercă atunci să schimbe datele experienței: îi arătă elefantului cuvintele scrise, cerindu-i să găsească desenul corespunzător. Și acest exercițiu fu perfect executat.

În sfârșit, în fața elefantului fură înșirate literele alfabetului. Alegînd literele, el trebuia să alcătuiască cuvinte cu care să răspundă la întrebări.

— Cum te cheamă? îl întrebă profesorul Stolz.

„Acum mă cheamă Hoiti-Toiti“ — răspunse elefantul.

— Cum adică „acum“? întrebă la rîndul său Schmidt. Prin urmare, înainte te chema altfel? Și cum anume?

„Sapiens“¹ — răspunse elefantul.

— Mai știi, poate chiar *Homo sapiens*?² spuse Stolz, izbucnînd în ris.

¹ *Sapiens* — dotat cu rațiune (lb. lat.).

² *Homo sapiens* — om dotat cu rațiune, denumire științifică pentru specia umană, care după clasificare aparține clasei mamiferelor.

„Poate”, răspunse enigmatic elefantul.

După aceea se apucă să adune cu trompa litere, din care alcătui cuvinte :

„Pentru astăzi ajunge”.

Și, salutînd în toate părțile, Hoiti-Toiti părăsi arena, fără să țină seamă de protestele dresorului.

În pauză, savanții se adunară în fumoar, unde se împărțiră în grupuri și începură o discuție însuflețită.

Intr-un colț, Schmidt polemiza cu Stolz.

— Vă amintiți, stimată colega, spuse el, ce senzație a produs la timpul său calul Hans? Extrăgea rădăcina pătrată și efectua diferite alte calcule complicate, indicînd răspunsul prin bătăi cu copita. După cum s-a descoperit mai târziu, stăpînul lui Hans îl dresase ca să bată cu copita după semnele discrete pe care i le făcea. Cît privește calculul, se pricepea tot atît cît un căfel care n-a făcut încă ochi.

— Este doar o premisă, obiectă Stolz.

— Bine, dar experiențele lui Thorndyke și Yorks? Toate se întemeiau pe formarea de asociații naturale la animale. În fața animalului erau așezate mai multe lăzi din care numai una singură conținea hrana animalului. Această ladă putea fi, să zicem, a doua din dreapta. În clipa în care animalul ghicea în ce ladă se afla hrana, automat se deschidea un jgheab, iar el își primea hrana. În felul acesta, la animale trebuie să se fi format următoarea asociație: „Lada a doua din dreapta — hrană”. Mai târziu, ordinea lăzilor era schimbată.

— Sper însă că ceasul dumitale de buzunar nu are jgheab pentru hrană? îl întrebă ironic Stolz. În acest caz, cum mai explicați faptul?

— Bine, dar elefantul nu a putut pricepe mecanismul ceasului meu. El n-a făcut decît să ducă la ochi cadranul strălucitor, iar cînd a indicat cifrele de pe cartoane este neîndoielnic că a urmat doar semnele dresorului, invizibile pentru noi. Toate acestea nu sînt decît trucuri, și nimic mai mult, începînd cu felul în care Hoiti-Toiti și-a „corijat” dresorul cînd acesta i-a calculat greșit lungimea. Reflexe condiționate și atîta tot!

— Trebuie să vă anunț că directorul cercului mi-a îngăduit să rămîn cu colegii mei după terminarea spectacolului și să fac o serie de experiențe cu Hoiti-Toiti, spuse Stolz. Sper că ne veți face cinstea să luați parte și dv.?

— Se înțelege, răspunse Schmidt.

II. N-A PUTUT SUPORTA INSULTA

După ce cercul se goli și uriașele candelabre păriră, în afară de unul singur, care atârna chiar în mijloc, Hoiti-Toiti fu din nou adus în arenă. Schmidt spuse că ar pretera ca dresorul să nu asiste la experiență. Omulețul, care își scosese fracul și purta acum o flanelă de lină, dădu din umeri.

— Nu te supăra, domnule, spuse Schmidt. Iartă-mă, nici nu știu cum te cheamă.

— Jung, Friedrich Jung, la ordinele dv...

— Nu te supăra, d-le Jung, noi am vrea să facem în așa fel experiența încît să nu poată exista nici un fel de suspiciuni.

— Mă rog, zise dresorul. Să mă chemați cînd va trebui să scot elefantul afară. Și, spunînd acestea, se îndreptă spre ieșire.

Savanții își începură experiențele. Elefantul stătea atent și ascultător, răspundea fără greș la întrebări, rezolvînd exact problemele puse. Era de-a dreptul uluitor. Răspunsurile sale nu ar fi putut fi explicate prin nici un fel de dresură sau trucuri. Trebuia să admiți că elefantul era într-adevăr înzestrat cu o inteligență sau chiar cu o conștiință umană. Schmidt, care se simțea aproape învins, continua să se împotrivească numai din încăpăținare.

Dar iată că elefantul se săturase de aceste întrebări și răspunsuri fără sfîrșit. Cu o mișcare îndeminatică, întinse brusc trompa, scoase ceasul din buzunarul vestei lui Schmidt și i-l arătă. Ornicul arăta miezul nopții. După aceea, Hoiti-Toiti înapoie ceasul, îl apucă pe Schmidt cu trompa de guler și-l purtă prin întreaga arenă pînă la ieșire. Profesorul striga furios, în timp ce colegii săi se prăpădeau de rîs. Din culoarul ce ducea spre grajduri veni în fugă Jung și începu să se răstească la elefant, dar acesta se făcea că nici nu-l aude. După ce termină cu Schmidt, pe care îl lăsă în coridor, elefantul privi cu înțeles spre ceilalți savanți, care rămăseseră în arenă.

— Plecăm imediat, spuse Stolz, adresîndu-se elefantului, ca și cum ar fi avut de-a face cu un om. Vă rog să nu vă supărați.

Stolz și ceilalți profesori părăsiră arena cuprinși de o sfială ciudată.

— Bine ai făcut, Hoiti, că i-ai expediat, spuse Jung. Mai avem o groază de treabă. Hei, Johann, Friedrich, Wilhelm! Unde sinteți?

Cițiva oameni apărură în arenă și începură curățenia: nivelau nisipul cu grebla, măturau culoarele, scoteau prăjinile, scările și cercurile. Elefantul îl ajuta pe Jung la căratul decorurilor. Dar se vedea bine că nu prea avea chef de lucru. Părea enervat de ceva sau poate că obosise din cauza celui de-al doilea spectacol, prelungit

pînă la o oră atît de neobișnuită. Fornăind din trompă, el își tot mișca capul și zvirlea decorurile, făcînd un zgomot asurzitor. La un moment dat, aruncă unul dintre ele cu atîta putere încît îl sfărîmă.

— Mai încet, diavoale! strigă Jung. Sau nu mai vrei să muncești? Ți s-o fi urcat la cap, te pomenești! Acum, că știi să scrii și să socotești, nu mai vrei să muncești în rînd cu ceilalți? Nu merge, frate! Aici nu e azil de bătrîni. La circ, toată lumea trebuie să lucreze. Ia uită-te la Enrico Ferri. E cel mai bun călăreț, vestit în lumea întregă, dar cînd se termină numărul își pune livreaa ca toți grăjdarii și ia parte la parade — aller. Iar cînd e nevoie, nivelează și arena cu grebla.

Toate astea erau foarte adevărate, și elefantul le cunoștea bine, dar acum nu-i ardea de Enrico Ferri. El suflă din trompă și străbătînd arena, se îndreptă spre ieșire.

— Hei, unde pleci? strigă Jung mînios. Stai, stai, n-auzi?

Apucînd mătura, alergă după elefant și-l pocni cu coada măturii peste coapsa-i masivă. Era prima dată cînd Jung îl lovea pe elefant; nu-i mai puțin însă adevărat că și acesta manifesta pentru prima oară o asemenea nesupunere. Hoții începu deodată să urle atît de îngrozitor, încît micul Jung se tupilă la pămînt și se apucă de burtă, ca și cum urletele i-ar fi răscolit măruntaiele. Întorcîndu-se din drum, elefantul îl apucă pe Jung ca pe un cățeluș, îl aruncă de citeva ori în sus, prinzîndu-l din zbor, după care îl lăsă jos și, apucînd mătura cu trompa, scrisse pe nisip:

„Să nu mai îndrăznești să mă lovești! Nu sînt un animal, ci un om!“

Apoi elefantul azvirli mătura și porni spre ieșire. După ce trecu pe lingă caii aflați în staule, se apropie de poartă, se proptî o dată în ea și apăsă cu tot corpul. Poarta trosni și, sub o presiune atît de puternică, se sfărîmă în bucăți. Elefantul era liber...

★

Pentru Ludwig Strom, directorul cîrului, aceasta a fost o noapte foarte agitată. Ațipise, cînd lacheul ciocăni cu grijă în ușa dormitorului ca să-l anunțe că venise Jung într-o chestiune foarte urgentă. Funcționarii și muncitorii cîrului erau foarte bine instruiți, așa încît Strom știa că trebuie să se fi întîmplat ceva cu totul neobișnuit pentru ca să îndrăznească cineva să-l tulbure la o oră atît de nepotrivită. Își puse deci halatul și papucii și ieși în antreu.

— Ce s-a întîmplat, Jung? întrebă directorul.

— S-a întâmplat o mare nenorocire, d-le Strom!... Elefantul Hoiti-Toiti și-a ieșit din minți!...

Jung îl privea pe director cu ochii holbați și dădea nepuțincios din umeri.

— Nu cumva dumneata nu ești în toate mințile, Jung? îl întreabă Strom.

— Nu mă credeți? se supără Jung. Să nu vă închipuiți că sint beat, am mîntea limpede. Dacă nu mă credeți pe mine, puteți să-i întrebați pe Johann, pe Friedrich, pe Wilhelm. Au văzut toți cum elefantul mi-a smuls din mîna mătura și cum a scris pe nisipul din arenă: „Nu sînt un animal, ci un om“. După aceea m-a aruncat de 16 ori pînă la cupolă, s-a dus la grajd, a sfărîmat poarta și a fugit.

— Ce? A fugit? A fugit Hoiti-Toiti? De ce nu mi-ai spus imediat asta, nesocotitul? Trebuie să luăm imediat măsuri ca să-l prindem și să-l aducem înapoi, căci altfel ne va face mari buclucuri.

Strom aproape că vedea în fața ochilor mormanele de chitanțe trimise de poliție pentru amenzi, listele lungi de plată ale fermierilor pentru stricăciunile făcute de elefant, precum și citațiile de plată pentru pagubele provocate de animal.

— Cine este astăzi de serviciu la circ? Ați anunțat poliția? Ce măsuri ați luat ca să-l prindeți?

— Eu sînt de serviciu și am făcut tot ceea ce se putea face, răspunse Jung. N-am anunțat poliția, o să aile ea și singură. Am alergat după elefant și l-am implorat să se întoarcă, spunindu-i ba baron, ba conte și chiar mareșal. „Luminăția voastră, întoarceți-vă — i-am strigat. Intoarceți-vă, eminența voastră. Iertați-mă că nu v-am recunoscut: în circ era întuneric și v-am luat drept un elefant“. Hoiti-Toiti s-a uitat la mine, a pufnit disprețuitor din trompă și a pornit mai departe. Acum Johann și Wilhelm îl urmăresc cu motocicletă. Elefantul a ieșit pe Unter den Linden, a străbătut întregul Tiergarten pe Charlottenburgerchaussee și a apucat-o spre ocolul silvic Grünerwald. Acum se scaldă în Hafel.

În momentul acela, telefonul sună, și Strom se repezi la aparat.

— Allo!.. Da, eu sînt.. Știu tot, vă mulțumesc... Vom face tot ce stă în puterile noastre... Pompierii? N-aș zice... E mai bine să nu întărităm elefantul.

— M-au chemat de la poliție, spuse Strom, punînd la loc receptorul. Au vrut să-mi trimită pompierii ca să-l aducă înapoi pe ele-

fant cu furtunurile. Eu cred însă că față de Hoiti-Toiti trebuie să procedăm cu multă prudență.

— Nebunul nu trebuie ațîțat, observă Jung.

Pe d-ta, Jung, elefantul te cunoaște totuși mai bine decît pe oricare altul. Caută să ajungi pînă în apropierea lui și să-l atragi cu binele înapoi la circ.

— Mă voi strădui, firește... Numai că nu știu cum să-l mai întitulez. Să-i spun Hindenburg?

După ce Jung plecă, Strom nu se mai culcă de loc, ci rămase la telefon pînă în zori, tot primind informații și dînd mereu dispoziții. Elefantul se bălăci multă vreme în apropierea Insulei Păunului, după care dădu o raită prin grădinile de zarzavat, unde dădu gata toată varza și morcovii. Ca desert, se mulțumi cu niște mere dintr-o ogradă învecinată, după care se îndreptă spre ocolul silvic Friedensdorf.

Toate informațiile primite arătau că elefantul nu se dădea la oameni, nu făcea stricăciuni inutile și, în general, se purta destul de frumos. Căuta să ocolească grădinile de zarzavat, grijului să nu calce în picioare legumele și făcea sforțări vădite să meargă numai pe șosea sau pe potecă. Numai foamea îl silea să mănince legume și fructe din grădinile de zarzavat și din livezi. Dar chiar și în acest caz arăta o grijă deosebită: nu strivea fără rost straturile, mîncea varza cu multă atenție, cuib după cuib, și se ferea să frîngă pomii încărcăți cu roade.

Pe la ora 6 apăru și Jung, obosit, plin de praf, cu fața murdară și asudată și cu hainele ude.

— Cum merg treburile, Jung?

— La fel de prost. Hoiti-Toiti nu se lasă de loc înduplecat. Cînd i-am spus „Domnule președinte“, s-a înfuriat și m-a aruncat în lac. Se pare că la elefanți grandomania îmbracă forme întrucîtva diferite de aceea a oamenilor. Atunci am căutat să-l înduplec cu argumente raționale: „Îți închipui poate — l-am întrebat, ferindu-mă să-i dau vreun titlu — că te găsești în Africa. Ailă că nu sîntem în Africa, ci la 52° și jumătate latitudine nordică. Ei bine, să zicem că acum, în august, găsești peste tot fructe și legume din belșug. Ce-o să faci însă la iarnă? Doar n-o să mănînci scoarță de copac, așa cum fac caprele.

Trebuie să-ți amintesc că la noi, în Europa, au trăit pe vremuri strămoșii d-tale, mamuții. Dar și ei au murit de frig. Și-atunci nu

crezi că e mai bine să vii cu mine înapoi la circ, unde o să ai căldură, hrană și îmbrăcăminte?”. Hoiti-Toiti a ascultat cu luare-aminte discursul meu, s-a gândit puțin și... m-a udat din cap pînă-n picioare cu apa din trompă. Ei bine, două băi în numai cinci minute îmi ajung! Mare minune dacă n-o să mă aleg cu vreo răceală.

III. RĂZBOIUL A FOST DECLARAT

Toate încercările de a-l influența pe cale morală pe elefant se dovediră zadarnice, astfel încît Strom fu nevoit să accepte luarea unor măsuri mai hotărîte. Un detașament de pompieri, înarmat cu furtunuri acționate de abur, fu trimis înspre ocolul silvic. Sub conducerea poliției, pompierii se apropiară pînă la vreo 10 m de elefant, se rinduiră în jurul lui și îndreptară asupra uriașului animal un puternic torent de apă. Dușul se pare că-i plăcu tare mult elefantului, care își întoarcea cînd o parte a trupului, cînd alta, suflînd zgomotos. Atunci pompierii îndreptară vreo zece furtunuri într-o singură direcție și izbiră cu un val puternic de apă capul animalului, drept în ochi. Elefantului, se vede treaba, nu-i mai plăcu de fel această baie, pentru că începu să urle și se întoarse cu atîta hotărîre împotriva agresorilor, încît aceștia, după ce ezitară o clipă, lepădară furtunurile, fugind care încotro. Pe dată, țevile fură sfărîmate, iar mașinile pompierilor răsturnate.

Din această clipă, listele de plată pe care trebuia să le onoreze Strom începură să crească vertiginos. Elefantul se înfuriase. Între el și oameni, războiul era declarat, iar el arăta tuturora că acest război îi va costa scump pe oameni. Cufundă în lac cîteva mașini ale pompierilor, distruse cabana cantonierului, prinse un polițist și-l aruncă în vîrfurile unui copac. Dacă pînă acum arătase o deosebită grijă în tot ce făcea, acum era nestăpînit în pornirea sa spre distrugere. Dar, pînă și în această furie spre distrugere, dădea dovadă de aceeași inteligență neobișnuită, fiind în stare să aducă pagube mult mai mari decît un elefant obișnuit, fie el cît de furios.

Cînd prefectul poliției fu înștiințat despre evenimentele de la ocolul silvic din Friedensdorf, el porunci să se mobilizeze cîteva mari detașamente de poliție, bine înarmate, care să încercuiască ocolul silvic și să-l omoare pe elefant. Pe Strom îl cuprinsese disperarea: unde mai putea găsi el un asemenea elefant? În sinea sa, el se și împăcase cu ideea că va trebui să plătească pentru poznele elefantului. Dar știa foarte bine că Hoiti-Toiti îi va întoarce banii

cu vîrf și îndesat — numai dacă s-ar potoli odată ! Strom îl imploră pe prefectul de poliție să amîne executarea ordinului, nădăjduind încă să-l înduplece într-un fel oarecare pe elefantul înrăit.

— Vă pot acorda zece ore, îi răspunse prefectul de poliție. Peste o oră, întregul ocol silvic va fi încercuit. Dacă va fi nevoie, voi chema în ajutorul poliției armata.

Strom convocă imediat o consfătuire extraordinară, la care participau aproape toți artiștii și funcționarii circuitului, ba chiar și directorul grădinii zoologice și ajutoarele sale. La vreo cinci ore după consfătuire, ocolul silvic era presărat cu gropi și curse camuflate. Un elefant obișnuit ar fi căzut imediat în capcanele acestea întinse cu o deosebită ingeniozitate, dar Hoiti nu era un elefant obișnuit. El ocoli locurile primejdioase, înlăturînd crengile folosite la camuflarea gropilor și căutînd să nu calce pe scindurile de care fuseseră legate blocuri grele spînzurate pe frînghii. Ar fi fost deajuns ca un singur bloc din acestea să cadă pe capul elefantului, pentru a-l ameți și trînti la pămînt.

Termenul acordat de prefect se apropia de sfîrșit, și puternicele detașamente strîngeau tot mai mult încercuirea. Polițiștii înarmați cu puști se apropiară de lacul lingă care se găsea elefantul. Printre trunchiurile arborilor se întrezărea trupul masiv al animalului. Hoiti-Toiti își afundase trompa în lac și, ridicînd-o deasupra capului, dădea drumul la o adevărată jerbă de apă, care cădea ca o ploaie pe spinarea-i lată...

— Fiți gata ! comandă în șoaptă oșiterul, iar după aceea strigă :
Foc !

Se auzi o răpăială de gloanțe, la care pădurea răspunse cu un ecou îndelung repetat. Elefantul își întoarse capul într-o parte și, sîroind de singe, porni spre oameni. Polițiștii trăgeau, dar elefantul continua să înainteze spre ei, fără a ține seamă de gloanțe. Nu s-ar putea spune că polițiștii erau țintași proști, dar ei nu știau nimic despre vînătoarea de elefanți, și, de aceea, gloanțele nu reușeau să-i atingă centrele vitale : creierul și inima. De durere și de teamă, elefantul scoase niște urlete sălbatice, zvicni trompa înainte, dar și-o răsuci imediat, căci trompa este organul lui cel mai important, fără de care se prăpădește. De aceea, elefanții n-o folosesc decît foarte rar ca armă de apărare și de atac. Hoiti își propti capul în piept, iar uriașii săi colți de fildes, lungi de 2 metri și jumătate și grei de 50 kg fiecare, fură îndreptați împotriva dușmanilor ca niște sulice înfricoșătoare. În clipa aceea, elefantul era înspăimîntător, dar disciplina îi ținu pe polițiști în loc ; menținîndu-se pe poziție, ei continuau să tragă fără încetare.

Elefantul străpuse lanțul agresorilor, ieși din încercuire și dispăru din vedere.

Fu organizată de îndată urmărirea lui, dar nu era de loc ușor să-l prinzi sau măcar să-l ajungi din urmă. Detașamentele de poliție erau nevoite să circule pe șosele, în timp ce elefantul își tăia drum peste livezi și grădini de zarzavat, prin ogoare și păduri, fără a se uita pe unde merge.

IV. WAGNER SALVEAZA SITUAȚIA

Strom umbla de colo pină colo prin birou și repeta deznădăjduit :

— Sînt ruinat! Sînt ruinat!... Va trebui să cheltuiesc o avere întregă ca să acopăr pagubele pricinuite de elefant și pină la urmă tot va fi împușcat. Ce pierdere! Ce pierdere ireparabilă!

— O telegramă! spuse servitorul intrînd în birou și-i prezentă lui Strom o hîrtie pe tavă.

„S-a sfîrșit! — se gîndi directorul. Probabil că mă înștiințează că elefantul a fost ucis... O telegramă din U.R.S.S. ? De la Moscova ? Ciudat! De la cine o fi oare?...“

„Berlin, Circul Busch, Directorul Strom.

Aflat ziar fuga elefantului. Stop. Cereți imediat poliției anularea ordinului împușcare elefant. Stop. Transmiteți elefantului următoarele Două puncte. Ghilimete. Sapiens virgulă Wagner sosește Berlin cu avionul. Intoarce-te Circul Busch. Stop. Ghilimete. Dacă nu ascultă virgulă puteți împușca. Stop. Profesor Wagner.“

Uluit, Strom citi încă o dată telegrama.

„Nu înțeleg nimic! Este limpede că profesorul Wagner îl cunoaște pe elefant, deoarece în telegramă vorbește despre el zicîndu-i Sapiens. De ce își închipuie însă Wagner că elefantul se va întoarce de îndată ce va afla că profesorul sosește?... Oricum ar fi, telegrama ne oferă o mică șansă de a salva elefantul.“

Și directorul începu să acționeze. Izbuti, nu fără trudă, să-l convingă pe prefectul de poliție „să înceteze operațiile militare“. Jung fu trimis de urgență cu avionul la locul unde se afla elefantul.

Ca un adevărat sol venit să parlamenteze, Jung flutură o batistă albă și, apropiindu-se de elefant, îi spuse :

— Mult stimat Sapiens, profesorul Wagner vă trimite salutări. El urmează să sosească la Berlin și dorește să vă vadă. Locul de întîlnire este Circul Busch. Vă promit că, dacă vă întoarceți, nimeni nu se va atînge de un fir de păr din prețioasa dumneavoastră persoană.

Elefantul ascultă cu atenție ce-i spusese Jung, rămase o clipă pe gânduri, apoi îl apucă cu trompa și-l urcă în spinare; pe urmă, cu un pas liniștit, se întoarse în direcția nord, spre Berlin. În felul acesta, Jung era și ostatic, și ocrotitorul elefantului: nimeni n-ar fi îndrăznit să-l împuște pe elefant atita vreme cât purta în spinare un om.

Elefantul mergea pe jos, în timp ce profesorul Wagner, însoțit de asistentul său Denisov, zbura cu avionul. Și de aceea Wagner sosi la Berlin înaintea elefantului și se îndreptă pe dată spre cercul lui Strom.

Directorul primise între timp o telegramă prin care i se anunța că la simpla pronunțare a numelui lui Wagner Hoiti-Toiti se îmbălinzise și se îndrepta acum docil spre Berlin.

— Spuneți-mi, vă rog, în ce împrejurări ați achiziționat acest elefant și dacă-i cunoașteți cumva povestea, îl întrebă Wagner pe director.

— L-am cumpărat de la un oarecare Mr. Niches, negustor de ulei și de nuci de palmier. Mr. Niches locuiește în Africa Centrală, pe Congo, în apropierea orașului Matada. După spusele lui, elefantul se apropiase singur într-o zi de casa lui, pe când copiii se jucau în grădina, și începuse să facă niște giumbușlucuri neobișnuite: se ridica pe picioarele dindărăt și dansa, jongla cu niște nulele, se așeza pe picioarele din față și, sprijinindu-se în colții de fildes, ridica picioarele dindărăt, dind din coadă într-un mod atit de caraghios, încât copiii lui Niches se tăvăleau de ris. Ei au fost aceia care i-au dat numele de *Hoity-Toity*, care, după cum știți, în engleză înseamnă „jucăuș“, iar uneori echivalează cu „Ehehe!“ al nostru. Elefantul se obișnuise cu numele și noi l-am păstrat mai departe după ce l-am achiziționat. Iată aici toate actele referitoare la cumpărarea lui. Totul este cât se poate de legal și nu văd cum tranzacția ar putea fi contestată.

— Dar nici nu mă gândesc să contest tranzacția pe care ați încheiat-o, spuse Wagner. Spuneți-mi, vă rog, elefantul nu are nici un fel de semne particulare?

— Ba da, are la cap niște cicatrice mari. Mister Niches presupunea că sînt urme de răni pe care elefantul le căpătase cînd fusese prins. Știți că sălbaticii prind elefanții cu metode destul de barbare. Cum aceste cicatrice îl urîteau, putînd provoca publicului o oarecare repulsie, i-am pus pe cap o beretă specială, brodată cu mătase și împodobită cu ciucuri.

— El este. Nu mai încapă nici o îndoială!

— Care el? întrebă Strom.

— Elefantul Sapiens, pe care l-am pierdut. L-am prins în Congo Belgian, unde am fost cu o expediție științifică și l-am dresat, dar într-o noapte a dispărut și nu s-a mai întors. Toate cercetările pe care le-am întreprins au fost zadarnice.

— Prin urmare, aveți totuși pretenții asupra elefantului? întrebă directorul.

— Eu n-am pretenții, dar s-ar putea ca elefantul să aibă. Vedeți, eu l-am dresat cu metode noi, care dau rezultate cu adevărat uimitoare. Dv. singur v-ați putut convinge ce neobișnuită dezvoltare a aptitudinilor intelectuale ale elefantului am reușit să ating. Pot spune că elefantul Sapiens, sau cum îi spuneți acum, Hoiti-Toiti, posedă într-o înaltă măsură conștiința personalității, dacă mă pot exprima astfel. Când am citit în ziar despre talentele uluitoare ale elefantului care se producea la cirul dv., m-am gândit imediat că numai Sapiens al meu putea face asemenea lucruri: eu însumi l-am învățat doar să citească, să socotească și chiar să scrie. Atita timp însă cît Hoiti-Toiti îi amuza pașnic pe berlinezi, fiind și el probabil mulțumit de soarta sa, n-am socotit necesar să intervin. Dar iată că elefantul s-a răsculat, ceea ce înseamnă că ceva l-a nemulțumit. M-am hotărît atunci să-i vin în ajutor. Acum va trebui să-și hotărască singur soarta, căci are dreptul la aceasta. Nu uitați că dacă n-aș fi sosit la timp elefantul ar fi fost de mult mort și l-am fi pierdut amîndoi. Cu forța nu-l veți putea sili să rămînă. Cred că v-ați convins de asta. Să nu vă închipuiți însă cituși de puțin că vreau să vi-l iau cu orice preț. O să stau de vorbă cu el și poate că o să rămînă la dv., dacă îi veți schimba regimul și veți înlătura ceea ce l-a tulburat.

— „O să stau de vorbă cu elefantul“! Unde s-a mai văzut așa ceva! gesticulă larg directorul cirului.

— În general, Hoiti-Toiti este un elefant cum nu s-a mai văzut. De altfel, cînd va ajunge la Berlin?

— Astă-seară. Se pare că este foarte grăbit să se întîlnească cu dv. Mi s-a telegrafiat că merge cu 20 km pe oră.

În aceeași seară, după terminarea spectacolului de circ, avu loc întîlnirea dintre Hoiti-Toiti și profesorul Wagner. Strom, Wagner și asistentul acestuia, Denisov, se aflau în arenă, cînd prin culoarul artiștilor își făcu apariția Hoiti-Toiti purtîndu-l pe spinare pe Jung. Zărindu-l pe Wagner, elefantul se repezi spre el și-i întinse trompa ca o „mînă“, pe care Wagner i-o strînse cu căldură. După aceea elefantul îl dădu jos pe Jung și-l urcă în loc pe Wagnér. Profesorul ridică în sus clapa uriașă a urechii elefantului și-i șopti ceva. Elefantul dădu din cap afirmativ și începu să agite cu repeziciune capătul cozii în fața lui Wagner, care urmărea cu atenție mișcările lui.

Strom nu vedea cu ochi buni toată această „discuție“ misterioasă.

— Ei bine, ce a hotărît elefantul? întrebă el nerăbdător.

— Elefantul și-a exprimat dorința de a lua un concediu pentru a-mi putea povesti în liniște unele lucruri ce mă interesează într-o măsură deosebită. După concediu este de acord să se întoarcă la circ, cu condiția ca d-l Jung să-i ceară scuze pentru modul grosolan în care l-a tratat și să-i făgăduiască că nu va mai recurge niciodată la constrîngerii corporale. Pentru elefant, loviturile nu sînt dureroase, dar el nu admite în principiu să fie jignit.

— Eu... l-am lovit pe elefant?... întrebă Jung cu mirare prefăcută.

— Cu coada măturii, continuă Wagner. Nu mai nega, Jung, elefantul nu minte. Trebuie să fii politicoș cu el ca și cum ar fi...

— ...însuși președintele republicii?..

— ...ca și cum ar fi un om, și nu un om simplu, ci cu demnitate personală.

— Un gentleman? făcu Jung caustic.

— Ajunge! strigă Strom. Dumneata ești vinovat pentru tot ceea ce s-a întîmplat și-ți vei primi pedeapsa. Și aș putea ști cînd intenționează d-l Hoiti-Toiti să plece în concediu și unde anume?

— Pornim într-o plimbare pe jos, răspuse Wagner. Cred că va fi o excursie foarte plăcută. Eu și cu asistentul meu, Denisov, ne vom sui pe spinarea largă a elefantului și vom porni cu toții spre sud. Elefantul și-a exprimat dorința de a paște iarbă pe pajiștile elvețiene.

Denisov n-avea decît 23 de ani, dar, în ciuda vîrstei sale, reușise să facă pînă acum mai multe descoperiri științifice în domeniul biologiei. „Din d-ta va ieși ceva“ — îi spusese Wagner, invitîndu-l să lucreze în laboratorul său. Tînarul om de știință fusese nespus de bucuros cînd i se făcuse această ofertă, iar profesorul era și el mulțumit de ajutorul său și-l lua cu el peste tot.

— „Denisov“, „Akim Ivanovici“ pentru mine e mult prea lung, spusese Wagner încă din prima zi a activității lor în comun. Dacă de fiecare dată cînd îți voi adresa cuvîntul va trebui să spun „Akim Ivanovici“, voi pierde într-un an 48 de minute. Or, în 48 de minute se pot face multe lucruri. De aceea, în genere, voi evita să-ți spun pe nume, iar dacă va trebui totuși s-o fac, voi spune doar „Den!“. E limpede. Iar d-ta poți să-mi spui Wag.

Wagner era într-adevăr un om care știa să folosească timpul la maximum.

În zorii zilei, totul era gata. Wagner și Denisov se așezară confortabil pe spinarea lată a lui Hoiti-Toiti, luînd cu ei numai ceea ce era absolut necesar.

Cu toată ora timpurie, Strom își exprimase dorința să-și ia rămas bun.

— Și cu ce veți hrăni elefantul? întrebă directorul.

— O să dăm reprezentații prin orașe și sate, spuse Wagner, și ca răsplată spectatorii ne vor hrăni elefantul. Sapiens va câștiga nu numai hrana lui, dar și pe a noastră. La revedere!

Elefantul o porni tacticos pe străzile orașului. Dar, după ce lăsară în urmă ultimele case și în fața lor văzură întinzându-se șoseaua ca o fișie nesfârșită, elefantul grăbi pasul fără să fi fost îndemnat de cineva. Mergea cu cel puțin 12 km pe oră.

— Den, va trebui să te ocupi de elefant, dar, ca să-l cunoști mai bine, îți voi face cunoscut trecutul lui cu totul neobișnuit. Ia te rog acest caiet, este un jurnal de drum, scris de predecesorul d-tale, Peskov, cu care am făcut călătoria în Congo.

Cu acest Peskov s-a întâmplat o poveste tragicomică, pe care ți-o voi povesti odată. Acum ia și citește.

Wagner își făcu loc mai aproape de capul elefantului, potrive în fața sa o măsuță demontabilă și începu să scrie deodată în două caiete, cu mâna dreaptă și cu mâna stângă. Wagner nu făcea niciodată mai puțin de două treburi o dată.

— Și acum, povestește! se adresa el evident elefantului. Acesta își întinse trompa pînă la urechea lui Wagner și începu să scrie foarte repede, cu pauze foarte mici:

— S-ss-sss-s-ss-sss...

„Un adevărat alfabet Morse“ — gândi Denisov deschizînd caietul gros, legat în pinză.

Wagner înregistra cu mina stîngă ce-i dicta elefantul, iar cu dreapta scria un tratat științific. Elefantul mergea cu un pas uniform, și legănarea lui lină aproape că nu stînjenea scrisul. Denisov se apucă să citească jurnalul lui Peskov și se cufundă imediat în lectura lui.

Iată conținutul acestui jurnal:

V. „RING NU VA FI OM“..

„27 martie. Am impresia că am nimerit în cabinetul lui Faust. Laboratorul profesorului Wagner este uluitor. Ce nu poți vedea aici: fizică, chimie, biologie, electrotehnică, microbiologie, anatomie, fiziologie... s-ar părea că nu există domeniu de știință care să nu-l intereseze pe Wagner — sau Wag, cum mi-a cerut să-i spun. Microscopae, spectroscopae, electroscopae... și diferite ale «scopae»,

care-l îngăduie să vadă lucruri inaccesibile ochiului liber. Urmează apoi aparate pentru auz: «microscop» acustice, cu ajutorul cărora Wagner recepționează mii de sunete noi: «și lunecarea jivinelor marine, și fiorul răcnitei îndepărtate». Vezi aici materiale de sticlă, cupru, aluminiu, cauciuc, porțelan, ebonit, platină, aur, oțel, în cele mai variate forme și combinații. Retorte, baloane, serpentine, eprubete, lămpi, bobine, spirale, fire, șaltăre, întreprupătoare, butoane... Oare toate acestea nu reflectă însăși complexitatea creierului lui Wagner? Camera de alături este un adevărat panopticum: acolo Wagner face culturi de țesuturi ale corpului omenesc, hrănește un deget viu tăiat de la un om, o ureche de iepure, o inimă de ciine, un cap de berbec și... un creier de om. Da, da, un creier viu, care gindește! Sarcina mea este tocmai să am grijă de el. Profesorul stă de vorbă cu creierul, apăsând cu degeful pe suprafața lui. Îl hrănește cu o soluție fiziologică specială, iar eu trebuie să mă îngrijesc ca această soluție să fie mereu îmborsătată. De la o vreme, Wagner a modificat puțin compoziția soluției, «alimentând mai intens creierul». Și, ca prin minune, acesta a început să crească foarte repede. N-aș putea spune însă că acest encefal, de dimensiunile unui pepene mare, prezintă un spectacol prea atrăgător.

29 martie. Wag duce discuții aprinse cu neobișnuitul obiect al cercetărilor sale.

30 martie. În seara asta, Wag mi-a spus povestea acestui creier:

— Apartține unui tânăr savant german, Ring, care a murit în Abisinia, dar, după cum vezi, creierul său continuă să trăiască și să gindească. În ultima vreme, însă, nu știu de ce este tot mai trist. Ochiul pe care i l-am montat nu-l mai mulțumește. Ar vrea nu numai să vadă, ci să și audă și chiar să umble. Din păcate, și-a exprimat această dorință cam tirziu. Dacă mi-ar fi spus-o mai demult, poate că aș fi reușit să i-o satisfac. Aș fi găsit în sala de disecție un cadavru potrivit ca dimensiune și aș fi transplantat creierul lui Ring în alt cap. Dacă omul murise din cauza unei afecțiuni cerebrale, aș fi reușit să-l readuc la viață printr-o transplantare. În felul acesta, creierul lui Ring ar fi primit un corp nou, în care viața ar fi pulsant din plin. Din păcate, am început experiențe de creștere a țesuturilor, iar acum, după cum vezi, procesul de creștere a evoluat atât de mult, încât craniul omenesc a devenit neîncăpător. Ring nu va mai fi om.

— Ce vreți să spuneți cu asta? Nu vă gândiți cumva că Ring ar putea fi și altceva decât om?

— Exact. Ar putea fi și altceva, să zicem un elefant. E adevărat că în momentul de față encefalul său nu a ajuns încă pînă la

dimensiunile unui creier de elefant, dar putem face și asta; trebuie doar să avem grijă ca să capete forma convenită. În curînd voi primi un craniu de elefant, voi introduce în el creierul și voi continua hipertrofierea țesuturilor sale pînă cînd acestea vor umple întregul spațiu cranian.

— Nu cumva vrei să făceți din Ring un elefant?

— Și de ce nu? Am și vorbit cu Ring. Dorința lui de a vedea, de a auzi, de a se mișca și a respira este atît de mare, încît ar accepta să fie chiar un porc sau un ciine. Oricum, elefantul este un animal mobil, puternic și cu o longevitate apreciabilă. El, adică creierul lui Ring, mai poate trăi încă 100—200 de ani. Oare nu este o perspectivă plăcută? Ring a și consimțit...”

Denisov întrerupse lectura jurnalului și se adresa lui Wagner:

— Spuneți-mi, vă rog, nu cumva elefantul pe care mergem noi acum...

— Da, da, are un creier de om, răspunse Wagner, fără a se opri din scris. Citește mai departe și nu mă întrerupe.

Denisov tăcu, dar nu reluă imediat lectura jurnalului. Gîndul că elefantul pe care erau instalați are un creier de om i se părea de-a dreptul monstruos. Se uită la animal cu un sentiment de curiozitate amestecat cu o groază superstițioasă.

31 martie. Astăzi am primit craniul unui elefant. Profesorul i-a făcut o secțiune transversală în regiunea frontală.

— Asta, spuse el, e ca să pot introduce creierul și ca să-l scot apoi ușor cînd va trebui să-l trec din acest craniu în altul, viu.

Am examinat interiorul craniului și m-a surprins spațiul relativ restrîns destinat creierului. Din exterior, elefantul mi se părea mult mai «inteligent».

— Dintre toate animalele terestre, continuă Wag, elefantul are cel mai dezvoltat sinus frontal. Vezi? Toată partea superioară a craniului este formată din camere pline cu aer, pe care un proțan le confundă de obicei cu zona cerebrală. În realitate, creierul este destul de mic și ascuns foarte departe, uite aici. Locul ar corespunde oarecum regiunii auditive. Iată pentru ce gloanțele care vizează partea din față a capului nu-și ating în general scopul: ele străpung cîteva membrane cartilagiinoase, dar nu pot ajunge pînă la creier.

Împreună cu Wag, am făcut cîteva orificii în craniu, pe unde vom introduce tuburile care vor alimenta creierul cu soluția nutritivă. Apoi am introdus cu multă grijă creierul lui Ring într-una dintre jumătățile craniului. Creierul nu umplea nici pe departe spațiul ce-i era rezervat.

— Nu-i nimic. Pe drum va mai crește, spuse Wag, prinzînd între ele cele două jumătăți ale craniului.

Mărturisesc că nu am prea multă încredere în reușita experienței, deși cunosc multe dintre invențiile neobișnuite ale lui Wag. Aici, însă, lucrurile îmi par deosebit de complicate și barate de obstacole uriașe. În primul rând trebuie să găsim un elefant viu. Ca să-l aducem din Africa sau India, ne-ar costa prea scump și, pe lângă aceasta, s-ar putea ca, dintr-un motiv sau altul, elefantul să nu se potrivească. Iată de ce Wag a hotărât să ducă creierul lui Ring în Africa, și anume pe Congo, unde, de altfel, a mai fost, să prindă acolo un elefant și să facă pe loc transplantarea creierului. Transplantarea creierului! Ușor de spus! Dar, ca s-o faci, e cu totul altceva decît să treci o mînușă dintr-un buzunar în altul. Vor trebui prinse și cusute toate terminațiile nervilor, toate venele și arterele. Și, deși anatomia omului și cea a animalului prezintă asemănări, totuși există deosebiri destul de mari. Va izbuti oare Wag să sudeze două sisteme atît de diferite? Și nu trebuie uitat că toată această operație complexă urmează să fie făcută pe un elefant viu..."

VL. MAIMUȚELE FOTBALISTE

„27 iunie. Voi așterne acum pe hîrtie o serie întregă de întâmplări care s-au petrecut în ultima vreme. Călătoria nu ne-a adus numai plăceri. Încă de pe vapor, și apoi cu deosebire în barcă, am început să fim pur și simplu asaltați de țînțari. Este adevărat că dacă ne aflam în mijlocul fluviului, lat cît un lac, scăpam de ei, dar ajungea să ne apropiem puțin de mal ca să fim înconjurați de roiuri întregi formate din aceste gîngăni infernale. Cînd ne scaldam, năvăleau peste noi muștele negre, care ne sugeau sîngele. După ce am debarcat și am pornit-o pe jos, au început să ne urmărească alți dușmani: furnicile pitice și puricii de nisip. În fiecare seară, trebuia să ne controlăm amănunțit picioarele și să măturăm puricii de pe ele. Șerpii, miriapodele, albinele și viespile ne-au dat și ele de furcă.

Drumul prin desișul pădurii n-a fost nici el ușor, iar prin poiene era și mai greu: peste tot iarbă deasă și tulpini groase, înalte de 4 m. Mergi mereu între doi pereți de verdeață și nu vezi nimic în jurul tău. E înfiorător. Frunzele ascuțite îți zgîrie obrazul și mîinile. Iarba pe care calci se înclește în jurul picioarelor, îngreunîndu-ți mersul. Pe timp de ploaie, frunzele uriașe adună apa, care apoi se revarsă peste tine ca dintr-o găleată. Trebuie să umblăm înșuruiți unul cite unul, pe poteci înguste, croite prin păduri și savană. Aceste drumuri sînt, de altfel, singurele căi de comunicație prin locurile

acestea. Eram cu toții douăzeci de oameni, dintre care optsprezece hamali și călăuze din tribul negru al fanilor.

În sfârșit, iată-ne ajunși la destinație. Intindem corturile pe malul lacului Tumba. Călăuzele noastre se odihnesc pescuind, aceasta fiind una dintre marile lor bucurii. Cu multă greutate îi putem smulge de la această ocupație plăcută pentru a-i pune să ne conducă mai departe. Avem două corturi mari, așezate într-un loc foarte bine ales, pe un dimb uscat, cu iarbă rară și care oferă o largă perspectivă de jur împrejur. Creierul lui Ring a suportat ușor călătoria și se simte destul de bine. Așteaptă cu nerăbdare întoarcerea în lumea sunetelor, a culorilor, a senzațiilor. Wag îl încurajează, declarându-i că acum nu mai are mult de așteptat. Este limpede că profesorul face niște pregătiri misterioase.

29 iunie. Mare târaboii în tabăra noastră: fanii au dat peste urmele proaspete ale unui leu, nu departe de corturi. Am desfăcut lada cu arme și le-am dat puști celor care spun că știu să tragă, iar după-amiază am făcut o tragere de probă. A fost nemaipomenit! Fanii își lipeau patul armei de burtă sau de genunchi, reculul îi trîntea de-a dura pînă departe, iar gloanțele nimereau exact în partea cealaltă. În schimb, zelul lor nu cunoaște margini, iar gălăgia pe care o fac nu poate fi descrisă. Cred că țipetele lor vor îndrepta spre noi sălbăticiunile flămînde din întregul bazin al fluviului Congo.

30 iunie. Noaptea trecută, leul a dat tîrcoale corturilor noastre. În urma lui au rămas probe vădite: un porc sălbatic pe care l-a sfîșiat și l-a mîncat aproape cu totul. Craniul i l-a spart ca pe o nucă, iar coastele i le-a făcut fărîme. N-aș vrea să nimeresc vreodată într-o asemenea moară de măcinat oase!

Fanii sînt înspăimîntați. Cum se lasă seara, se adună în jurul corturilor noastre și aprind focurile, pe care nu le mai lasă apoi să se stingă toată noaptea. Cred că înțeleg acum frica omului primitiv în fața înfiorătoarelor animale sălbătice. Cînd leul rage — și am avut pînă acum de cîteva ori prilejul să-i aud răgetul —, simt că se petrece în mine ceva ciudat: în singe mi se trezește teama ancestrală, iar inima parcă mi se oprește. Nici să fug parcă nu pot, ci-mi vine doar să mă ghemuiesc sau să mă îngrop în pămînt ca o cîrtiță. Cît despre Wag, parcă nici nu aude răgetul leului. Tot mește-rește ceva de cîtva timp în cortul său. Astăzi, după dejun, a venit la mine și mi-a spus:

— Mîine dimineață o pornesc în pădure. Fanii spun că există un vechi drum de elefanți care duce spre lac. Pînă de curînd, elefanții mergeau la adăpat prin apropierea taberei noastre, dar văd că-și schimbă foarte des locurile. Drumul pe care l-au «crocit» a început

să se acopere cu buruieni, ceea ce înseamnă că acum merg prin altă parte. Va trebui să găsim noul lor drum.

— Cred că ați aflat că leul ne-a făcut o vizită? Nu cred nimerit să înfrunțați riscul și să porniți singur și neînarmat, l-am prevenit pe Wag.

— Mie nu mi-e frică de nici un fel de animale sălbatice, răspunse el. Cunosc o formulă magică, și, spunînd acestea, un zîmbet discret îi miji pe sub mustățile groase.

— Și plecați în pădure neînarmat?

Wag dădu din cap afirmativ.

2 iulie. De cînd n-am mai scris, s-au întîmplat lucruri ciudate. Noaptea am auzit din nou răgetele leului și de teamă am avut crampe la stomac, și sîngele mi-a înghețat în vine. Dimineața mă spălam în fața cortului, cînd Wag ieși din cortul de alături. Purta un costum alb de flanelă, casca de plută și bocanci cu tălpi groase. Deși costumul era de campanie, nu avea nici cartușieră și nici armă. l-am dat bună dimineața, și el mi-a răspuns cu o mișcare din cap, apoi a pornit cu foarte multă grijă, după cum mi s-a părut. Treptat, însă, pasul i-a devenit tot mai sigur și, pînă la urmă, o porni cu mersul său obișnuit, uniform și grăbit. Merse așa pînă în locul unde colina noastră o pornea în pantă. Cînd drumul începu să coboare, Wag ridică mîinile și... în clipa aceea se întîmplă ceva cu totul neobișnuit, care mă făcu pe mine și pe toți fanii să scoatem un țipăt de mirare.

Corpul lui Wag începu să se rotească în aer, mai întii încet, apoi din ce în ce mai repede, ca și cum ar fi fost la trapez și s-ar fi dat peste cap cu corpul perfect întins. O clipă, trupul i se vedea în poziție orizontală, pentru ca apoi capul să ajungă jos și picioarele sus. În felul acesta descria mereu cercuri, iar picioarele și corpul continuau într-una să-și schimbe locul. Pînă la urmă, mișcarea de rotație a corpului deveni atît de rapidă, încît ceea ce se vedea din picioare și cap se contopî într-un cerc nebulos, din care nu se mai zărea decît trupul ca un simburc întunecos. Și Wag a continuat să se rostogolească astfel pînă a ajuns la poalele colinei. Aici s-a mai rostogolit cîțiva metri, de data asta pe drum drept, după care s-a îndreptat și a pornit-o spre pădure cu pasul său obișnuit.

Nu înțelegeam nimic din toate acestea, iar fanii nici pe atît. Ei erau nu numai uluiți, dar și speriați, întrucît credeau că au văzut aici mina duhurilor. Pentru mine, însă, această rostogolire nu era decît una dintre enigmele în fața cărora mă punea Wag atît de des.

Dar să lăsăm acum enigmele și să ne întoarcem la leul din pădure. Gîndul la el nu-mî dădea pace. Oare Wag nu se încredea

prea mult în forțele sale? Știu că pe un ciine îl poți speria cu un fenomen «supranatural»: încearcă să legi un os cu o ață subțire și să-l arunci unui ciine. Când ciinele se va apropia de os, tragi de ață. Osul se va mișca pe jos, ca și cum ar fugi din fața ciinelui. Acesta se va speria de un asemenea fenomen și va fugi cu coada între picioare din fața osului «însuflețit». Dar oare și leul va fugi cu coada între picioare când îl va vedea pe Wag rostogolindu-se prin aer? Întrebarea nu mi se părea prea neîntemeiată și de aceea mi-am zis că nu-l pot lăsa pe Wag singur.

Mi-am luat arma și, însoțit de patru fani, aleși dintre cei mai curajoși și mai dezghetați, am pornit pe urmele lui Wag. El nu ne-a văzut și mergea înainte pe un drum de pădure destul de larg făcut de elefanți. Nenumăratele fiare care urmaseră acest drum spre adăpat bătătoriseră pământul. Numai pe alocuri mai dădeai peste trunchiuri de copaci răsturnați și crengi rupte. De fiecare dată când ajungea lângă un asemenea obstacol, Wag se oprea, ridica piciorul într-un fel ciudat, mult mai sus decât ar fi fost necesar, și făcea un pas mare. Uneori corpul i se înclina înainte, fără a se încovoia, însă după aceea își relua poziția verticală și mergea mai departe. Noi îl urmam la mică distanță. Deodată, în față se lumină brusc, drumul se lăți și ne pomenirăm într-o poiană.

Wag ieșise din umbră și mergea acum prin poiana însorită, când am auzit un mormăit ce nu putea veni decât de la o fiară pe care ceva o supăraseră sau o neliniștiseră. Totuși mormăitul nu semăna cu răgetul leului. Fanii spuseră în șoaptă numele animalului, dar eu nu cunoșteam denumirile locale. După expresia și gesturile călăuzelor mele, îmi puteam da seama că se tem de animalul acesta cel puțin tot atâta ca de leu. Cu toate acestea nu mă părăsiră, iar eu, simțind primejdia, grăbii pasul. Când am ieșit în poiană, am zărit un spectacol cu totul neobișnuit.

În dreapta mea, la vreo zece metri de pădure, stătea în iarbă un pui de gorilă, cam cât un băiat de zece ani. La puțină depărtare de el se aflau gorila femelă, cu blana cenușie-roșcată, și masculul, care era de-a dreptul uriaș. Wag mergea destul de repede prin poiana largă și, înainte de a fi văzut fiarele în iarbă, se trezi între puiul de gorilă și părinții lui. Când l-a zărit pe Wag, masculul a scos acel mormăit răgușit pe care îl auzisem încă din pădure. Wag observase tocmai fiarele: cu privirea așintită asupra gorilei mascul, el continuă să meargă cu pasul său obișnuit. Când omul se apropie de el, puiul de gorilă începu să țipe, să schiaune și într-o clipă se cățăără într-un copac nu prea înalt din apropiere.

Masculul scoase un al doilea mormăit de avertisment. În general, gorilele ocolesc omul, dar când sînt nevoite să primească lupta dovedesc un curaj și o cruzime neobișnuite. Văzînd că omul nu se întoarce din drum și temîndu-se, probabil, să nu-i atace puilul, masculul se ridică deodată în două labe și luă o înfățișare războinică. Nu știu dacă există o fiară mai înfricoșătoare decît această copie monstruoasă a omului. Pentru o maimuță, masculul era o făptură într-adevăr uriașă. În nici un caz nu era mai mic decît un om de statură mijlocie, dar cavitatea lui toracică mi se părea de două ori mai lată decît a omului. Avea trupul disproporțional de mare, iar miinile lungi și groase ca niște birne. Talpa labelor și palmele erau nespuse de lungi. Sub arcadele puternice, ieșite în afară, luceau doi ochi înfricoșători, iar rinjetul gurii lăsa să i se vadă dinții uriași și sclipitori.

Gorila începu să se lovească cu pumnii săi enormi și păroși în coșul pieptului, dînd cu atîta putere, încît răsuna ca și cum ai fi izbit într-un butoi gol de vreo patruzeci de vedre. După aceea, scoase un urlet și, tot sprijinindu-se de pămînt cu mina dreaptă, se repezi spre Wag.

Mărturisesc că eram atît de îngrozit, încît n-am putut lua pușca de pe umăr. În cîteva clipe, gorila străbătu distanța ce o despărțea de Wag și... atunci se întimplă ceva neașteptat — cu totul neobișnuit.

Fiara se izbi de un obstacol invizibil, scoase un urlet și se prăvăli la pămînt. Wag nu căzu, ci se rostogoli doar în aer, ca la un exercițiu la trapez cu miinile ridicate și cu tot corpul întins. Gorila era acum furioasă de-a binelea. Se ridică din nou și se năpusti asupra lui Wag. De data aceasta, zbură peste capul lui Wag, căzînd din nou la pămînt. Masculul turba de minie, urla, mormăia răgușit, făcea spume la gură și se năpustea asupra lui Wag, încercînd să-l cuprindă cu brațele sale monstruos de lungi. Dar între gorilă și Wag se ridica un obstacol invizibil, peste care nu se putea trece. Judecînd după poziția pe care o luau labele gorilei, mi-am dat seama că trebuie să fie o sferă. O sferă invizibilă, transparentă ca sticla, fără nici un fel de reflexe și în același timp rezistentă ca oțelul. Iată dar care era noua invenție a lui Wag!

Convîns că Wag e în afara oricărei primejdii, am început să urmăresc cu interes această joacă neobișnuită. Fani cu care venisem dansau încîntați de spectacol și chiar își lepădaseră armele. Între timp, jocul devenea din ce în ce mai însuflețit.

Gorila-femelă părea că urmărește cu o egală curiozitate atacurile exasperate ale tovarășului său. Deodată, ea scoase un țipăt de luptă

și-i sări în ajutor. Joel luă acum o nouă întorsătură. Gorilele se năpusteau ca ieșite din minți asupra sferei invizibile, care începu să sară dintr-o parte în alta ca o adevărată minge de fotbal. Nu-mi închipui să fie prea plăcut în interiorul unei asemenea mingi atunci când fotbalistii sînt niște gorile! Corpul lui Wag întins, ca o coardă, se rotea din ce în ce mai repede, atunci cînd sfera sărea de coloro. Înțelegeam în sfîrșit de ce corpul era perfect întins, iar miinile ridicate: Wag se sprijinea cu miinile și cu picioarele de pereții sferei, ca să nu se lovească. Pereții sferei erau extraordinar de rezistenți. Cînd gorilele se aruncau asupra ei în același timp, presînd-o din amîndouă părțile, «mingea» zvîcnea la vreo trei metri înălțime, ca să cadă apoi fără să se spargă. Se vedea însă că Wag începuse să obosească. Era evident că nu se mai putea menține multă vreme într-o asemenea poziție, cu mușchii încordați la maximum. Și într-adevăr îl zării încovoiindu-se și căzînd pe fundul sferei.

Situația începea să devină îngrijorătoare. Nu ne mai puteam îngădui să rămînem simpli spectatori. I-am chemat pe fani, i-am pus să-și ia puștile de pe jos și ne-am îndreptat spre sferă. I-am oprit pe indigeni să tragă fără ordinul meu, temîndu-mă să nu-l nime-rească din greșeală pe Wag: nu știam dacă sfera invizibilă poate rezista la focurile de armă. Pe de altă parte, sfera nu putea fi absolut compactă, căci în felul acesta Wag s-ar fi asfixiat. Așadar, cred că sfera era străbătută de mai multe orificii, prin care gloanțele ar fi putut pătrunde.

Ne-am apropiat cu zgomote și țipete pentru a atrage atenția gorilelor asupra noastră, ceea ce ne reuși întru totul. Primul întoarse capul înspre noi masculul, scoțînd urlete amenințătoare. Văzînd că nu ne sperie, porni asupra-ne. Cum se îndepărtă de sferă, am ochit și am tras. Glontelevi gorila drept în piept — mi-am dat seama de asta după dîra de sînge care se scurgea pe blana cenușiu-roșcată. Fiara scoase un urlat cumplit, duse laba la rană, dar nu căzu la pămînt, ci continuă să alerge și mai repede înspre mine. Am tras încă o dată și i-am nimerit în umăr, dar în aceeași clipă el ajunsese lîngă mine apucînd țeava puștii. Îmi smulse pușca cu o forță neobișnuită, îndoii țeava și o rupse, dar nu se mulțumii cu atît, ci luă țeava în gură și începu să o roadă cu dinții, ca pe un ciolan. Deodată însă se clătîină, căzu la pămînt și începu să se zbată fără să lase din mină pușca fărîmată. Între timp femela se făcuse nevăzută.

— Ești rănit? auzii glasul lui Wag parcă de undeva de departe. Oare după scuturătura zdravănă, pe care o căpătasem de la gorilă, începusem să aud prost?

Am ridicat privirea și l-am văzut pe Wag, chiar deasupra mea. Acum, cînd era foarte aproape, mi-am dat seama că în jurul lui se găsea un fel de înveliș încețoșat. Am privit cu mai multă atenție și am înțeles că ceea ce vedeam nu era învelișul sferei care era absolut transparent, ci urmele labelor gorilei, și, pe alocuri, noroiul ce se lipise de suprafața ei.

Wag zări, se pare, privirea mea așintită asupra petelor de pe sfera sa invizibilă și îmi spuse zîmbind :

— Cînd solul este umed sau clisos, pe suprafața sferei rămîn cîteva urme și atunci ea devine vizibilă. Dar să știi că nici nisipul și nici frunzele uscate nu se prind de ea. Dacă te simți în putere, ridică-te să ne întoarcem acasă. Pe drum o să-ți povestesc cîte ceva despre invenția mea.

M-am ridicat și l-am cercetat mai îndeaproape. Wag avusese și el de suferit și pe față i se vedeau din loc în loc vinătăi.

— Nu-i nimic, trece pînă la nuntă, spuse el. Asta o să-mi fie de învățătură. să nu mai umblu neînarmat prin hățișurile junglei africane, chiar dacă mă găsesc într-o sferă inexpugnabilă. Cine ar fi crezut că mă voi simți ca într-o minge de fotbal.

— V-a venit și dumneavoastră în minte aceeași comparație ?

— Firește. Și acum, ascultă. Ai auzit poate că în America a fost inventat un metal special, transparent ca sticla, sau mai bine zis o sticlă rezistentă ca metalul. Se spune că din acest material se construiesc avioane de luptă. Avantajele lui sînt ușor de înțeles : avionul este aproape invizibil pentru inamic. Spun aproape pentru că aviatorul, oricum, este vizibil, așa cum și eu sînt vizibil din această sferă. M-am gîndit de mult să-mi construiesc o asemenea «fortăreață», care să-mi lase libertatea să văd și să observ viața animalelor și, în același timp, să mă apere dacă sînt zărit și atacat de ele. Am făcut o serie de experiențe și mi-am atins scopul. Sfera mea este făcută din cauciuc. Da, da, oamenii nici nu bănuiesc toate însușirile acestui material neobișnuit de util ! Am reușit să-l fac transparent ca sticla și rezistent ca oțelul. Cu toate peripețiile de astăzi, nu tocmai plăcute și care s-ar fi putut termina mult mai tragic dacă d-ta nu mi-ai fi venit la timp în ajutor. consider invenția mea foarte reușită și utilă. Cît privește gorilele, cine și-ar fi putut închipui că o să dau peste ele prin aceste locuri. Este adevărat că hățișurile sînt destul de sălbatice, dar gorilele trăiesc de obicei în jungla cea mai sălbatică, de nepătruns.

— Bine, dar nu înțeleg cum vă deplasați ?

— Foarte simplu. Uite, apăs cu talpa piciorului pe peretele interior al sferei, și greutatea corpului o silește să se rostogolească. Suprafața sferei are cîteva orificii pentru respirație. Am făcut-o din

două jumătăți, pe care după ce intru le prind cu niște curele speciale, făcute tot din cauciuc transparent. Dezavantajul este, într-adevăr, că pe pante e greu să rețin sfera, care începe să se rostogolească tot mai repede, și atunci sînt nevoit să fac puțină gimnastică. Dar, în fond, de ce n-aș face ?“

VII. CAPCANA INVIZIBILĂ

„20 iulie. Mi-am întrerupt iar o vreme însemnările în jurnal.

După cite se pare, elefanții s-au îndepărtat mult. A trebuit să ridicăm corturile și să urmărim cîteva zile poteca bătătorită de pachidermi pînă ce am dat, în sfîrșit, de urme proăspete. După alte două zile, fanii noștri au izbutit să descopere locul unde se adăpa turnia de elefanți. Fanii sînt vînători de elefanți încercați, foarte pricepuți și cunosc multe procedee de a-i vîna. Wag preferă însă metode mai originale. A cerut să i se aducă pe poteca elefanților o ladă și din ea a început să scoată ceva invizibil. Fanii priveau cu o groază superstițioasă miinile lui Wag, care se mișcau ca și cum ar fi scos și potrivit ceva, dar acest «ceva» era la fel de nevăzut ca și aerul. Fără îndoială că ei îl socotesc pe Wagner un mare vrăjitor.

Deși Wag nu-mi spusese nimic, mi-am dat imediat seama că scoate din ladă ustensile pentru vînat făcute din același material transparent ca și sfera.

— Apropie-te și pune mîna, îmi spuse Wagner, văzînd că mor de curiozitate. M-am apropiat, am pipăit aerul și deodată am simțit în mînă o frînghie cu un diametru de cel puțin 1 cm.

— E cauciuc ?

— Da ! Una dintre nenumăratele varietăți de cauciuc. De data aceasta, l-am făcut elastic ca o frînghie, dar cu aceeași rezistență de oțel și aceeași transparență ca și materialul din care am confecționat sfera. Din frînghiile astea invizibile, o să facem capcane și le vom pune pe drumul pe care vin elefanții. Animalul se va prinde în ele și ne va cădea în mînă.

N-aș putea spune că a fost treabă ușoară să întinzi pe pămînt frînghii invizibile și să faci din ele ochiuri. Chiar și noi am căzut de cîteva ori, agățîndu-ne piciorul de «frînghie». Totuși pe seară munca era terminată, și nu mai aveam altceva de făcut decît să așteptăm venirea elefanților.

Era o minunată noapte tropicală. Jungla răsuna de foșnete și suspine tainice. Uneori, îți venea să crezi că plînge cineva — poate că vreo mică sălbăticiune își lua rămas bun de la viață. Alteori se auzeau hohote de rîs sălbatic, care-î făcea pe fanii să se înfioare ca sub o suflare rece.

Elefanții s-au apropiat pe nesimțite. Puțin în fața turmei, mergea conducătorul, întinzându-și într-una trompa lungă și mișcând-o neîncetat. Cu ea simțea miile de mirosuri ale nopții: trecea peste cele cunoscute și se oprea asupra acelor care ascundeau o primejdie. La câțiva pași de obstacolele noastre invizibile, elefantul se oprî brusc și întinse trompa atît de drept cum nu am mai avut vreodată prilejul să văd. Adulmecă cu încordare ceva — poate că simțise mirosul trupurilor noastre, deși noi, urmînd sfatul fanilor, ne scăl-dasem în lac cu puțin înainte de apusul soarelui și ne spălaserăm și rufe. E știut doar că la ecuator transpiri toată ziua.

— Proastă treabă, șopti Wag. Elefantul ne-a simțit prezența. De fapt, cred că a prins mirosul cauciucului și nu pe acela al corpurilor noastre. La asta nu m-am gîndit..

Elefantul era în prada unei ezitări vădite. Nu încăpea îndoială că simțea acum un miros nou pentru el. Ce primejdii prevestea acest miros necunoscut? Tot atît de nehotărît, elefantul mai făcu câțiva pași căutînd să-și dea seama de unde venea mirosul acela ciudat. Dar acești câțiva pași îi fură fatali, și el nimeri în primul ochi. Elefantul își trase piciorul din față, dar o piedică invizibilă i-l reținea. Atunci începu să tragă cu tot mai multă putere «frînghia», încît vedeam cum i se încrețește pielea deasupra labei. Uriașul animal se lăsă înapoi cu tot trupul pînă atinse aproape pămîntul cu partea dinapoi. Pielea lui, acea piele atît de groasă a elefanților, nu rezistă: presiunea «frînghiei» o făcu să plesnească, și pe picior începu să i se prelingă un sînge negru și gros.

Cît despre «frînghie», ea suporta mai departe această încordare neobișnuit de puternică.

Eram gata să sărbătorim victoria, cînd deodată se întîmplă ceva neobișnuit. Arborele gros de care era legată «frînghia» se prăvăli, ca și cum ar fi fost retezat de un topor. Surprins, elefantul căzu pe spate, dar se ridică repede și, întorcîndu-se, se făcu nevăzut, scoțînd strigăte de alarmă.

— Acum nu mai e nici o nădejde! spuse Wagner. Elefanții n-or să se mai apropie de locurile unde vom întinde cursele noastre invizibile, dar perceptibile după miros. Va trebui, poate, să mă ocup de dezodorarea lor chimică. Dezodorare chimică... Hm!... Mirosuri... De...

Wagner căzu pe gînduri:

— Și de ce nu? urmă el. Uite ce idee mi-a venit: am putea încerca să prindem elefantul cu mijloace chimice, de pildă printr-un atac cu gaze. Noi n-avem nevoie să ucidem elefantul, lucru de altfel mult mai ușor, ci să-l aducem în stare de inconștiență. Ne înarmăm cu măști antigaz, luăm un balon cu gaze și le dăm drumul

pe această potecă. Vegetația înconjurătoare este foarte deasă, un adevărat tunel de verdeață, astfel încît gazele n-or să se împrăstie...

De altfel, mai am un mijloc și mai sigur!

Și Wagner se porni pe ris — se vede că-i venise un gînd foarte năstrușnic.

— Acum trebuie să-i urmărim pe elefanți încotro se vor duce la adăpat. Incoace nu cred că se vor mai întoarce.“

VIII. „VODCA DE ELEFANT“

„21 iulie 1957. Fanii au descoperit locul unde se adăpă elefanții. Este un lac de pădure, destul de mic. După ce elefanții s-au adăpat și s-au afundat în desișul pădurii, Wag, eu și indigenii ne-am apucat de lucru. Ne-am dezbrăcat și am intrat în apă, unde am început să batem pe fundul lacului șiruri strinse de birne, îngrădind astfel o mică porțiune a lacului. Pe urmă, am lipit bine cu lut peretele de sub apă și am obținut în felul acesta un mic iaz indiguit. Stăvilarul despărțea porțiunea aceasta a lacului chiar în locul unde veneau de obicei elefanții la adăpat.

— Minunat! spuse Wag. Nu ne mai rămîne acum decît să «otrăvim» apa. Pentru asta am o soluție foarte bună, absolut inofensivă, dar care îmbată mai puternic decît alcoolul.

Mai multe ore în șir, Wag se închise în laboratorul său, de unde ieși pînă la urmă cu o găleată de «vodcă de elefant» — cum îi spunea el. «Vodca» fu turnată în apă, iar noi ne cățăraram în copaci, pregătindu-ne de așteptare.

— Or să bea oare elefanții vodca dumată? I-am întrebat eu.

— Sper c-o să le placă. După cîte știu, urșii beau vodcă, ba chiar ajung adevărați bețivi. Ssst! Se aud pași...

Mi-am aruncat privirile asupra uriașei «arene».

Sînt nevoit să fac aici o mică digresiune. Trebuie să mărturisesc că în tot timpul călătoriei am fost mereu surprins de varietatea arhitectonică și de peisajele mereu noi ale pădurii tropicale. În general, mergi printr-o pădure «în trei etaje»: mai întîi o mică pădurice de tufe și de copaci mărunți, care nu întrec înălțimea omului; deasupra ei se ridică o a doua pădure, cam tot atît de înaltă ca pădurile noastre nordice. În sfîrșit, deasupra ei se înaltă cea de-a treia pădure, formată din arbori uriași. Între șirurile de coroane ale primelor două păduri există goluri, pe care le umplu doar lianele și vrejurile diferitelor plante tîrtoare. Spectacolul pe care-l oleră o asemenea pădure în trei caturi este o adevărată vrajă,

Sus de tot, deasupra capului, nălucesc peșteri înverzite, cascade de verdeață, căzînd de pe o stîncă pe alta, și munți înverziți ce se înalță pînă în nori. Și totul — împodobit cu penele în mii de culori ale păsărilor și nuanțele de vis ale orhideelor.

Și deodată îți vine să crezi că ai nimerit într-o măreață catedrală gotică, susținută de nenumărate coloane uriașe, înfipte în pămîntul acoperit cu mușchi și cu vîrfurile atingînd cupola aproape invizibilă. Mai faci cîtiva pași și iarăși nu mai recunoști locul: te afli acum în hățisuri de nestrăbătut. Din față și din spate, din dreapta și din stînga, te înăbușă frunzele. Mușchiul, iarba și florile îți string trupul pînă la umeri. Simți că te trage în jos un adevărat vîrtej de verdeață. Picioarele ți se împiedică în vegetația moale sau se lovesc de trunchiurile copacilor răsturnați, dar în clipa cînd ești sleit de puteri și simți că te-ai împotmolit pentru totdeauna în mlaștina vegetației de nestrăbătut, crengele se dau parcă la o parte și râmii fără glas: ești în mijlocul unei uriașe peșteri rotunde, cu bolta verde. «Un stîlp» de o grosime neînchipuită susține cupola peșterii. Pe pămînt nici un fir de iarbă — un adevărat teren de crichet. Arborele uriaș înăbușă cu umbra sa orice vegetație din jur, nelăsînd să pătrundă nici o rază de lumină. Crengele îi atîrnă pînă la pămînt, înfrățindu-se parcă cu el. Aici este împărăția întunericului și a răcoarei. În călătoria noastră am avut nu o dată prilejul să ne odihnim la umbra cîte unui asemenea gigant: baobab, arbore de cauciuc, sau smochin indian.

Un asemenea arbore uriaș ne-a oferit și acum adăpost în crengele sale. Se afli nu departe de apă și ne dădea astfel posibilitatea să vedem toate animalele ce mergeau pe poteca elefanților și care trebuiau să străbată «arena» înainte de a se apropia de mal. Cîte drame ale pădurii n-a văzut această «arenă»! Ici-colo mai albeau oase de antilope, bivoli și mistreți. Nu departe începea savana, așa că adesea veneau aici la adăpost și animale de cîmpie.

În «arenă» își făcu deodată apariția un porc mistreț, urmat de scoafă și de opt purcei. Intreaga familie se îndrepta spre lac. Nu după multă vreme mai apărură încă cinci femele, pare-se din aceeași familie. Mistrețul se apropie de apă și se apucă să bea, dar dintr-o dată își scoase rîtul din apă, grohăi în semn de protest și trecu în altă parte. Încercă și acolo apa, dar se vede că nu-i plăcu și dădu din cap.

— Nu vrea să bea, îi șoptii eu lui Wag.

— Nu i-a simțit încă gustul, îmi răspunse acesta tot în șoaptă.

Wag avea dreptate. Nu trecu mult, și mistrețul încetă să mai tot dea din cap și începu să bea. Scoafa însă se agita și, după cum

mi se părea mie, le striga purceilor să nu bea. După o vreme îi prinse și ea gustul. Mistrețul, femelele și purceii băură multă vreme — mai mult decât obișnuiesc în general. Primii care se îmbătară fură purceii: ei începură deodată să guite și se năpustiră unul asupra altuia, gonind prin «arenă». După ei, se îmbătară și cele șase femele. Clătîindu-se, începură să grohăie, să se împleticească și să se înfrunte; se ridicau pe picioarele dindărăt, se tăvăleau pe pământ și se dădeau chiar peste cap. Pînă la urmă, se trîntiră la pământ și adormiră împreună cu purceii. Mistrețul, însă, se dovedea a fi rău la beție. Grohăia înfricoșător, se năpustea asupra arborelui uriaș din mijlocul poenei, înfigîndu-și cu atîta forță colții, încît abia de-i mai putea scoate.

Urmăream cu atîta interes năzdrăvăniile mistrețului beat, încît nici n-am băgat de seamă cînd s-au apropiat elefanții. Pășind tacticos, ei începură să iasă unul după altul din cărarea înverzită. Trebuie să spun că în clipa aceea pajiștea din jurul arborelui arăta într-adevăr ca o arenă de circ, dar nu cred să fi existat vreodată un circ cu alțiia artiști patrupezi. Mărturisesc că m-a înspăimîntat mulțimea aceea de trupuri masive ale elefanților, asemenea unor șobolani uriași. Erau peste douăzeci la număr.

Dar ce i s-o fi năzărit bețivanului de mistreț? În loc să o ia la sănătoasa, el prinse să grohăie amenințător și se repezi ca o săgeată spre turma de elefanți. Elefantul care mergea în față, cel mai mare dintre toți, probabil că nu se aștepta la un atac. Iși încovoie așadar capul, privind cu curiozitate la animalul ce gonia spre el. Apropiîndu-se de elefant, mistrețul îl lovi cu colții în picior. Elefantul răsuci în grabă trompa, își aplecă deodată capul și, luîndu-l pe mistreț în colți, îl zvîrli cu atîta putere încît acesta căzu în apă.

Mistrețul grohăi, se bălăci în apă și, înainte de a ieși la mal, mai trase cîteva înghițituri de apă, ca și cum ar fi vrut să capete curaj. De data asta, văzîndu-l că se apropie din nou, elefantul se pregăti de atac. Îl așteptă pe mistreț cu colții lăsați în jos, și cînd acesta se năpusti asupra lui nimeri în colți și fu într-o clipă spintecat. Elefantul zvîrli de pe colți animalul muribund și-l călcă în picioare. Din mistreț nu mai rămaseră decît capul și coada, căcî trupul și picioarele îi fuseseră făcute pîittie.

Cu aceeași pași măsurați, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic, elefantul conducător străbătu întreaga «arenă», ocolînd cu grijă puii de mistreț și femelele ce zăceau amețite, coborî spre malul apei și-și cufundă trompa în ea. De sus, din copac, noi priveam curioși să vedem ce o să se întîmple.

Elefantul înghiți o dată, dar ridică brusc trompa și începu să răscalească apa, probabil ca să-i asemuiască gustul în diferite locuri. Mai făcu cițiva pași și, deodată, își cufundă trompa dincolo de bariera noastră, unde apa nu era otrăvită cu băuturi amestecate.

— S-a dus de ripă planul nostru l șoptii eu, dar în același moment scoase un strigăt de mirare: elefantul se întorsese la locul îngrădit și începuse să bea «vodca de elefant». Ii plăcea. Lângă elefantul conducător se rînduiră și ceilalți elefanți, dar barajul nostru nu era prea mare, așa încit o parte din furma de elefanți se adăpa cu apă obișnuită.

Credeam că adăpatul nu se va termina niciodată. Vedeam pîn-tecele elefantului umflindu-se într-un chip monstruos. Elefanții beau, nu glumă, așa încit după o jumătate de oră nivelul apei din bazinul nostru scăzuse la jumătate, iar după o oră elefantul și tovarășii săi supseseră tot lichidul, pînă la fund. Dar, încă înainte de a fi terminat de băut, elefanții începură să se clatine, iar unul dintre ei se prăbușise chiar în apă, ridicînd valuri mari. Animalul scoase un strigăt, se ridică și căzu apoi într-o rină; întinzîndu-și trompa pe mal, începu să sforăie cu atita putere încit tremurau pînă și frunzele arborilor, iar păsărelele speriate își luau zborul, urcîndu-se pe crengile cele mai de sus ale copacilor.

Conducătorul elefanților se îndepărtă de lac, gîlîind ca o locomotivă. Dar trebui să se oprească și am văzut că și trompa îi atîrnă moale, ca o cîrpă; urechile ba i se ridicau, ba i se lăsau blegi în jos. Elefantul se clătina încet și ritmic cînd înainte, cînd înapoi, în timp ce în jur tovarășii săi cădeau ca secerăți de gloanțe. Ceilalți elefanți, care nu băuseră «vodcă», priveau uimiți acest spectacol ciudat. Incepură să mugească și să se agite în jurul elefanților beți, încercînd să-i ridice. O femelă uriașă se apropie de elefantul conducător și-i pipăi neliniștită capul cu trompa. La acest gest de mîngîiere, elefantul răspunse cu o mișcare înceată a cozii, fără a înceta să se iegene. Apoi ridică brusc capul, începu să sforăie și căzu la pămînt. Elefanții trezi se înghesuiră buimăciți în jurul său, nevrînd să plece fără conducător.

— Proastă treabă dacă elefanții trezi vor rămîne aici, zise Wag de data aceasta cu glas tare. Ce să facem cu ei? Să-i ucidem? Mai bine să mai așteptăm, să vedem ce-or să mai facă.

Elefanții care nu se îmbătaseră păreau să țină sfat. Scoteau sunete ciudate, mișcîndu-și într-una trompele. «Conferința» dură destul de mult. Incepu să se lumineze de ziuă, cînd elefanții își aleseră un nou conducător și încet, unul după altul, părăsiră «arena», unde zăceau «cadavrele» tovarășilor.

(Sfîrșitul în numărul viitor)

REȚINEȚI

In curînd

VOR APĂREA ÎN
EDITURA ȘCINTEII

ALMANAHUI

ȘTIINȚĂ
ȘI
TEHNICĂ

1959

ȘI
ALMANAHUL

Femeia
1959

CU UN BOGAT MATERIAL
LITERAR ȘI ILUSTRATIV
ELE VOR FI PUSE ÎN VINZARE PRIN
DEBÎTELE O.C.L. DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU